

RASTLINSTVO

Moderna izkopavalna metoda zahteva, da se plast, v kateri so arheološke najdbe (tj. kulturna plast), prenese na sita in preseje. Tako budnemu in izurjenemu očesu arheologa ne morejo uiti niti najmanjši predmeti, ki so včasih lahko celo manjši od 0,5 milimetra.

Moderna arheološka znanost se vedno bolj usmerja v multidisciplinarno raziskovanje arheoloških najdišč. V Sloveniji v tem pogledu zelo uspešno napredujejo raziskave na Ljubljanskem barju, ki jih vodi in koordinira Inštitut za arheologijo ZRC SAZU. Poleg arheologov sodelujejo tudi strokovnjaki z ostalih, predvsem naravoslovnih področij. Naš skupen raziskovalni cilj je pridobiti čim več podatkov o življenju in okolju v preteklih obdobjih in jih smiselno interpretirati.

Na sitih ostanejo tudi različni ostanki rastlin in živali, kot so na primer: oglje, koščki lesa, semen, plodov, stebelc, lističev ipd. ter zobje in kosti. Ves presejani material je potrebno natančno pregledati in sortirati.

Na podlagi analize najdenih semen in plodov iz t. i. kulturne plasti lahko zaključimo, da so Rimljani na Vrhniki poznali in uživali veliko različnih vrst rastlin, tako divjih kot tudi kulturnih oz. gojenih.

S pridom so uporabljali tudi bližnji gozd, in to ne samo za les, pač pa tudi za nabiranje gozdnih sadežev. Našli smo koščice: črnega bezga, črnega trna, rdečega in rumenega dreva, robide, maline in ostanke lupin lešnikov.

V vzorcu s Kočevarjevega vrta smo odkrili 39 semen različnih rastlinskih vrst, od tega kar 18 gojenih (npr. zrna pšenice, ječmena, rži, prosa in leče, semena boba in graha; koščice sadnih plodov: breskve, češnje, slive in fige). Zanimive so najdbe pečk vinske trte in oljke ter edini primerek semena okrasne buče iz rodu *Lagenaria*.

Breskev

Navadni smokvovec (Figa)

Vinska trta

Oljka

Pšenica

Buča *Lagenaria* in seme

Žitno polje

Dresen in seme

Bela metlika in seme

Aktivno so se ukvarjali tudi s poljedelstvom. To nam, poleg najdenih žitnih zrn, dokazujejo tudi semena različnih vrst plevelov oz. rastlin, ki so pokazatelji človeško preoblikovanih tal (npr. semena dresni, laškega muhviča, bele metlike in zobnika).

Močvirje

Šaš in seme

Pomemben vir podatkov, ki jih pridobimo pri raziskovanju arheoloških najdišč, so med drugim tudi makrorastlinski ostanki, ki nam razkrivajo celovito podobo o prehrani in gospodarstvu tedanjih ljudi. Makrorastlinski ostanki nam veliko povedo tudi o preteklem okolju in o vplivu človeka na okolje.

Najdena semena nekaterih močvirskih oz. vlagoljubnih rastlin (npr. šaš, plazeča zlatica, ježek, čišljak in rumeni talin) nam pričajo o tedanjem mokrotnem okolju v bližini rimske naselbine.